

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب چهل و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۷

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی

رشته: آموزش پزشکی

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه مربوطه: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در چهل و پنجمین جلسه مورخ ۸۹/۱۲/۷ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۸۹/۵/۱۸ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رأی صادره در چهل و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۹/۱۲/۷ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سیدامیر محسن ضیائی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر مصطفی رضائیان

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،
بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر محمدعلی محقق

معاون آموزشی

رأی صادره در چهل و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۹/۱۲/۷ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

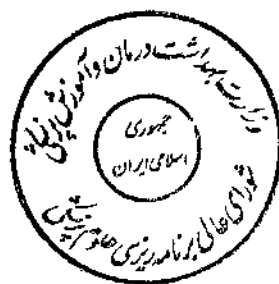
دکتر مرضیه وحید دستجردی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول
مشخصات کلی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته آموزش پزشکی

نام و تعریف رشته و مقطع مربوطه:

Medical Education (M.S.)

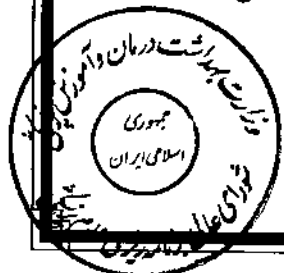
کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی، شاخه ای از علوم تربیتی، با ویژگی بین رشته ای (Interdisciplinary program) است که دانش آموختگان آن با شناسایی نقاط ضعف و قوت روند آموزش، از طریق انجام پژوهشهای مناسب و ارائه راه حلهای منطقی به دست اندر کاران نظام آموزشی، همچنین مساعدت در امر برنامه ریزی و مدیریت آموزشی و انتقال فناوریها و روشهای مناسب آموزشی، نقش خود را در ارتقای کیفیت آموزش ایفا خواهند نمود.

تاریخچه رشته و پیشرفتهای جدید:

الف : تاریخ نگار در ایران :

- در دوره هخامنشیان، مدرسه پزشکی شهر شوش که در اثر حمله کمبوجیه تخریب شده بود بازسازی شد. در این دوران، کتاب اصلی پزشکان کتاب اوستا بود.
- در دوره اشکانیان، در شهر بلخ و چند شهر دیگر، مراکز متعددی برای رواج علم پزشکی تاسیس شد.
- مهمترین اتفاق برای علم پزشکی در دوره ساسانیان، تاسیس دانشگاه و بیمارستان جندی شاپور بود. این دانشگاه یکی از مهمترین مراکز تبادل علوم مختلف میان ایران و دیگر کشورهای جهان بود. در زمان انوشیروان انجمنی به منظور بحثهای علمی و بررسیهای پزشکی در جندی شاپور تاسیس شد.
- سده های چهارم تا شش هجری را می توان دوران طلایی طب ایرانی - اسلامی نامید. در این دوران، پزشکان بزرگی چون طبری، رازی، اهوازی، هروی، اخوینی نجاری و ابن سینا با نوشته های خود باعث رونق بیش از پیش این عصر شدند و در شهرهای بغداد، اصفهان، ری، نیشابور و شیراز بیمارستانهایی متعددی تاسیس گردید.
- در اوایل قرن هفتم هجری قمری، مغولها به ایران حمله کردند، کتابخانه ها را سوزاندند و مراکز علمی را نابود ساختند. پزشکان این دوره از کتاب قانون ابن سینا استفاده میکردند.
- در دوران صفویه، در کشورهای اروپایی دانشگاههای بزرگی با شیوه نوین تاسیس شد ولی نظام آموزش پزشکی در ایران همچنان به صورت حکیم - شاگردی بود. در این دوران، با حمله افغانها وضعیت بدتر شد.
- در دوران افشاریه و زندیه ؛ نفوذ طب اروپایی به ایران آغاز شد.
- در زمان قاجاریه، در حالی که ایران از نظر وضعیت علوم رنج می برد، امیرکبیر در سال ۱۲۶۶ هجری قمری در زمینی که قبلاً سرباز خانه بود دارالفنون را بنا نهاد که این مرکز، محل آموزش علوم با شیوه جدید گردید .
- در سال ۱۲۹۸، اولین بیمارستان جدید آموزشی ایران، یعنی بیمارستان سینا به ریاست مرحوم ناظم الاطباء افتتاح شد.
- در سال ۱۳۱۳ دانشگاه تهران افتتاح شد و اولین دانشکده، دانشکده پزشکی بود.
- در سال ۱۳۲۴ شمسی برای اولین بار برنامه ای برای ورود به مدرسه طب نوشته شد. در آن زمان، امتحان ورودی معادل دوره اول دبیرستان بود و قبولشدگان پس از طی سه سال به مدرسه عالی چهارساله طب وارد می شدند.

- تا قبل از انقلاب اسلامی، تنها ۷ دانشگاه در ایران وجود داشت و دانشگاه‌های علوم پزشکی جدا نبودند.
  - در سال ۱۳۶۷ دانشگاه‌های علوم پزشکی تاسیس و از وزارت علوم وقت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ملحق شدند.
  - تا همین سالها، به موضوع Medical Education توجه نظام مندی نمی شد.
  - در دوران قبل از انقلاب، تفکر توجه به ظرافتهای آموزش پزشکی از دانشگاه شیراز توسط دکتر جورابچی و همکاران آغاز شد و در سال ۱۳۶۷ توسط دکتر حمیدرضا رضایی این طرز فکر رواج داده شد و مرکز مطالعات و توسعه آموزش در دانشگاه‌های علوم پزشکی پایه گذاری شد.
  - با هجوم کشور عراق به ایران در سال ۱۳۵۹، هرچند سرعت رشد بطور طبیعی کند شد ولی خوشبختانه تداوم یافت.
  - به تدریج، تا این تاریخ (۱۳۸۹) اقدامات مهمی به شرح زیر در زمینه آموزش پزشکی صورت گرفت :
- xxx از سال ۱۳۶۷، به منظور ترویج مفاهیم آموزش پزشکی، به تدریج در کلیه دانشگاه های علوم پزشکی کشور مراکزی تحت عنوان مرکز مطالعات و توسعه آموزش تاسیس گردید .
- xxx فعالیت های مراکز فوق، از سال ۱۳۷۶ به تدریج در دفاتر یا واحدهای توسعه آموزش پزشکی در دانشکده های مختلف علوم پزشکی گسترش پیدا نمود.
- xxx از دهه هفتاد، همایشهای دوسالانه بصورت مداوم تا این تاریخ برگزار میشود و طی آن وضعیت آموزش پزشکی مورد بررسی قرار می گیرد. این همایش ها کماکان ادامه دارد.
- xxx از سال سال ۱۳۷۳ مطالعات، و تلاش ها برای تربیت نیرو در این رشته آغاز شد.
- xxx انجمن آموزش پزشکی ایران از سال ۱۳۷۸ تاسیس گردید.
- xxx دو مجله علمی پژوهشی فارسی و یک مجله به زبان انگلیسی موضوعات مرتبط با آموزش پزشکی را ه اندازی شد.
- xxx از سال ۱۳۷۸، مراکز آموزش مهارت های بالینی، به تدریج در دانشگاه ها به وجود آمد و طی آن، دانشجویان پزشکی، مهارت های پزشکی خود را در این مراکز، تکمیل و تقویت می نمایند.
- xxx ۱۳۸۶ تربیت نیرو در مقطع Ph.D آغاز شده است.
- xxx آموزش های مجازی از سال ۱۳۸۸ در تعدادی از دانشگاه های کشور شروع شده است.
- xxx همچنین دهها و صدها فعالیت کوچک و بزرگ، در زمینه آموزش پزشکی انجام شده و می شود که در این مجال، پرداختن به آن مقدور نیست.
- xxx فعالیتهای مرتبط با آموزش پزشکی، هم اینک در بیش از ۱۵۰ دانشگاه و دانشکده علوم پزشکی تداوم دارد.

تاریخ نگار آموزش پزشکی در جهان :

- در سال ۱۸۸۲ کاپ (Alexander kapp) هنر معلمی (Pedagogy) را در تئوری آموزش بزرگسالان توضیح داد.
  - ویلیام اسلر در همین سالها، منشا تحولات فراوانی در علوم بالینی شد. او دوره رزیدنسی را در جانزهاپکینز پایه گذاری کرد و نام او بر بیماریها و سمپتومهای مختلف مثل : نشانه اسلر در فشارخون، گره های اسلر در آندوکاردیت باکتریال، بیماری عروقی ، پلی سیتی اوسلر، اوسلرفیلاریا، مانوراوسلر در فشارخون کاذب، سندرم اوسلر یا حملات کولیکی راجعه، تریاد اوسلر (پنومونی، آندوکاردیت و مننژیت) و اسفریانوراوسلری (Sphryanura osleri) که یک ترماتود است گذاشته شده است.
  - در ربع پایانی قرن نوزدهم، دانشمندانی مانند گالتن (Francis Galton) ، وونت (wilhem wundt) و اینهاوس (Herman Ebbinghaus) به مطالعه تفاوت های فردی فراگیران پرداختند.
  - بهینه (Alfred Binet) و سیمون (Theodore Simon) نخستین آزمون هوش را تدوین کردند تا کودکانی که آموزش های دبستانی بر ایشان قابل استفاده نیست را شناسایی کنند.
  - وکسلر (David Wechsler) از سال ۱۹۲۸ بر روی تست هوش در بزرگسالان تحقیق کرد و این تست را در سالهای ۱۹۳۹، ۱۹۸۱، ۱۹۸۹ و ۱۹۹۱ مورد تجدید نظر قرار داد.
  - در نیمه نخست قرن بیستم، پیرسون (Karl Pearson) نظریه روان سنجی را ارائه کرد، اسپیرمن (Charles Spearman) نظریه دو عاملی هوش را، تورندایک (Edward L. Thorndike) روانشناسی آموزشی را، تورستون (Louis L. Thurstone) تحلیل عامل ها را و لوین (Kurt Lewin) نظریه میدان (Field) را مطرح کردند.
  - Weissburg و Fuhrmann مطرح کردند که خودآزمایی یک عامل تعیین کننده برای نظرات اشخاص است.
  - در سال ۱۹۲۱ ژان پیاژه (Jean Piaget)، اولین مقاله خود را درباره Psychology of intelligence منتشر کرد.
  - سنجش استعداد، شخصیت و علاقه از دیگر آزمونهایی مهمی است که در سده بیستم میلادی مورد توجه قرار گرفته است.
  - بعدها نظریات روانشناسی رشد پدید آمد که به بررسی چگونگی استدلال، تفکر و معنی دار ساختن تجربه فرد می پرداخت. در این زمینه، کارهای کوهلبرگ، پیاژه، پری و لووینجر از اهمیت زیادی برخوردارند.
  - فلکسندر (Flexner) در سال ۱۹۰۸ آموزش دروس علوم پایه را از آموزش و مسئولیتهای کلینیکی جدا کرد.
  - در سال ۱۹۵۶ بلوم (B.S. Bloom) و همکارانش طبقه بندی اهداف تربیتی را در دو حیطه شناختی و عاطفی (Affective domain) ابداع کردند که بعدها حیطه سوم روانی - حرکتی نیز به آن اضافه گردید.
  - مازلو، تئوری شخصیت را براساس تئوری تلفیقی انگیزه ای تنظیم کرد.
  - در دهه ۹۰ اصطلاح EBM توسط G. Guyatt و همکارانش از دانشگاه مک مستر تعریف شد.
- به هر حال، هر روز موضوعات و نظریات جدید به حوزه های آموزش پزشکی وارد می شود که میتواند مبنای ارتقای آموزش قرار گیرند تا شاید در کنار آن قدمهای مفیدتری برای تأمین، حفظ و ارتقای سلامت انسانها برداشته شود.

۳- ارزش ها و باورها (Values):

در این برنامه بر ارزش های زیر تأکید می شود:

- مبانی الهی و معنوی در تعلیم و تربیت انسانها
- فرهنگ غنی تعلیم و تربیت اسلامی - ایرانی تا حد امکان
- ارتقای آموزش در علوم پزشکی به منظور ارتقای سلامت جامعه

- به کارگیری مبانی اخلاق حرفه ای و اسلامی در کلیه شئون
- آموزش پاسخگو
- رشد فردی فراگیران
- تنوع روش های آموزشی
- استاندارد های جهانی
- ایجاد خلاقیت در فراگیران

انتظار می رود دانشجویان این دوره :

- با استادان، دانشجویان، همکاران و کارکنان و در صورت مواجهه با بیماران با احترام برخورد نمایند.
- ملاحظات اخلاقی را در نقد برنامه ها رعایت کنند.
- در انجام پژوهشهای آموزشی نکات اخلاق در پژوهش را رعایت کنند.
- در نگهداری از منابع و تجهیزات آموزشی مورد استفاده، با مسئولیت و تعهد عمل نمایند.
- مقررات Dressing code را رعایت نمایند.

۴- رسالت (Mission):

رسالت اصلی رشته آموزش پزشکی، تربیت نیروهای عالم، توانمند، کارآ و مسئولیت پذیر است که در پذیر سیاستها و راهبردهای آموزشی، تدوین برنامه های آموزشی در سطوح مختلف، روشها و فنون آموزشی، مدیریت نظامهای آموزشی، ارزیابی دانشجویان، ارزشیابی نظامهای آموزشی، و انتقال فناوریهای مناسب آموزشی اطلاعات و توانمندیهای خود را در اختیار مسئولین نظام آموزشی و جامعه قرار داده و از طریق پژوهش در عرصه های آموزشی با شناسایی نقاط قوت و ضعف و ارائه راهکارهای مناسب، در ارتقای وضعیت آموزشی دانشگاههای کشور ایفای نقش نمایند.

۵- چشم انداز (Vision):

در ده سال آینده، کشور در این رشته از لحاظ شاخص ها و استانداردهای آموزشی و پژوهشی در منطقه به عنوان الگو شناخته خواهد شد.

۶- اهداف کلی: (Aims)

دانش آموختگان این دوره قادر خواهند بود:

- طرح درس و دستورالعمل‌های آموزشی (Educational Instructions) را جهت استفاده در کلاس درس، آزمایشگاه و عرصه‌های بالینی تهیه و هدایت کنند.
- در راستای اصلاح برنامه‌های درسی گروه‌های آموزشی را یاری دهند.
- در تدوین سیاستها و راهبردهای آموزشی دانشگاه و گروه‌های آموزشی مشارکت فعال داشته باشند.
- الگوها، روشها و فنون آموزشی مناسب را در عرصه‌های مختلف آموزشی به کار گیرند.
- روشهای مناسب ارزشیابی برنامه‌های آموزشی را طراحی نموده، آنها را به کار گیرند.
- به منظور شناسایی مشکلات آموزشی و ارائه راهکارهای مناسب، پژوهشهای آموزشی را طراحی و به اجرا گذارند.
- با آخرین روشها و فنون ارزیابی دانشجویان آشنا باشند و آنها را به کار گیرند.
- با فنون مدیریت آموزشی آشنا باشند و آنها را در عرصه‌های آموزشی بکار گیرند.

توانمندیهای مورد انتظار برای دانش آموختگان عبارتند از:

- برقراری ارتباط موثر حرفه‌ای
- طراحی انواع برنامه‌های آموزشی، اعم از سنتی و نوآور
- طراحی انواع ارزشیابی‌های آموزشی و فرآیندهای مرتبط
- مهارت‌های پایه در طراحی مواد آموزشی و چند رسانه‌ای
- مهارت‌های پایه در تدریس اثربخش
- نقد فرآیندها، متون و مواد آموزشی
- مهارت‌های پایه در پژوهش‌های آموزشی
- مشاوره آموزشی
- رهبری و مدیریت آموزشی
- مهارت‌های پایه در زبان انگلیسی

۷- نقش دانش آموختگان (Role definition):

دانش آموختگان دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی دارای نقش‌های آموزشی، پژوهشی و مشاوره‌ای و مدیریتی را ایفا می‌کنند.

۸- وظایف حرفه‌ای دانش‌آموختگان: (Task Analysis)

الف) آموزشی:

- کمک به تهیه طرح درس و دستورالعمل‌های آموزشی (Educational instructions) به اعضای هیئت علمی دانشگاه
- معرفی روشها و فنون آموزشی جدید به جامعه دانشگاهی
- مشارکت در تحقق تغییرات ضروری در فرآیندهای آموزشی به منظور ارتقای کیفیت آموزش
- معرفی شیوه‌های نوین ارزیابی به جامعه دانشگاهی
- کمک به اجرای قوانین و مقررات آموزشی در دانشگاه
- مشارکت در امور اجرایی آموزشی دانشگاه در صورت نیاز
- یادگیری مادام‌العمر (life Long learning)
- برگزاری کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی مرتبط در صورت نیاز

ب) پژوهشی:

- طراحی و انجام پژوهشهای آموزشی
- ارائه گزارش مکتوب نتایج پژوهشها به مسئولین آموزش

ج) مشاوره‌ای:

- ارائه مشاوره تخصصی به مسئولین آموزشی، کارکنان سیستم آموزش و در صورت لزوم اعضای هیئت علمی
- ارائه مشاوره و مشارکت در تدوین برنامه راهبردی آموزشی دانشگاه
- ارائه مشاوره و کمک به انجام ارزیابیهای Formative , Summative به شکل استاندارد به اعضای هیئت علمی

د) مدیریتی:

- مدیریت در واحدهای اجرایی آموزشی در صورت نیاز
- ارائه طرحهای ارزشیابی برنامه به مسئولین آموزشی
- مشارکت و کمک در برنامه‌های ارزشیابی بخشها و واحدهای آموزشی
- مشارکت در اجرا و ارزشیابی برنامه‌های آموزش مداوم دانشگاه

دانش آموختگان این رشته می توانند در جایگاه های زیر دانش و توانمندیهای خود را به کارگیرند:

- کلیه عرصه های آموزشی (به ویژه وقتی دانش آموخته هیئت علمی است)
- مراکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی کشور
- دفاتر توسعه آموزش دانشکده های مختلف علوم پزشکی و بیمارستان های وابسته
- ادارات آموزش دانشگاه ها و دانشکده ها
- مراکز آموزش مهارت های بالینی (Clinical Skills Centers)
- مراکز آموزشی غیر دولتی

۹- استراتژی های اجرایی برنامه (استراتژی های کلی آموزشی):

این برنامه، تحت راهبردهای زیر تدوین شده است :

- تلفیقی از استاد و دانشجو محوری
- مبتنی بر حل مشکل
- تلفیقی از موضوعات اجباری و انتخابی
- مبتنی بر کلاس درس و کار در عرصه
- مبتنی بر وظایف حرفه ای
- روش ها و فنون آموزش (روش های یاددهی و یادگیری):
(Teaching & Learning Methods)

روش ها و فنون آموزش در این برنامه عبارتند از :

- روش های آموزش جمعی مثل : ارائه کنفرانس.
- استفاده از فنون و روش های بحث در گروه های کوچک نظیر : Brain storming – Buzz group – Snow balling – کارگاه آموزشی و غیره.
- دمنستریشن روش های آموزش بالینی مانند : گزارش صبحگاهی – راند – و آموزش سرپایی
- آموزش های الکترونیکی مثل : تله کنفرانس – Tele consultation – Tele communication
- شیوه های مجازی و شبیه سازی نظیر: SP – Role playing – استفاده از Skill lab. و غیره.
- خودآموزی
- و روش ها و فنون دیگر بر حسب اهداف آموزشی.

۱۰- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو:★

- قبولی در آزمون ورودی مطابق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.
- انتخاب دانشجویان ورودی، به ترتیب اولویت از بین گروه های زیر صورت می گیرد:
- اعضای هیئت علمی گروه های علوم پزشکی دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی سراسر کشور
- اعضای هیات علمی گروه های علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی (با پرداخت شهریه)
- دارندگان مدرک کارشناسی ارشد رشته های علوم پزشکی
- دارندگان مدرک دکترای عمومی پزشکی، داروسازی و دندانپزشکی، دکتری تخصصی بالینی و فوق تخصصی بالینی

مواد امتحانی و ضرایب آن به شرح زیر می‌باشد:

مواد امتحانی	ضرایب
کلیات آموزش پزشکی	۴
رهبری و مدیریت آموزشی	۱
زبان عمومی	۳
جمع	۸

★ جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرایب آزمون ورودی هر سال تحصیلی به دفترچه آزمون دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته‌های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود.

۱۱- رشته‌های مشابه در داخل کشور:

این رشته با رشته‌های زیر در توانمندی‌ها همپوشانی دارد:

- آموزش بهداشت
- مدیریت آموزشی
- مدیریت آموزش عالی
- علوم تربیتی
- روان‌شناسی تربیتی

همپوشانی‌های یاد شده موجب تداخل حرفه‌ای نمی‌شود.

۱۲- رشته‌های مشابه در خارج از کشور:

در دانشگاه‌های معتبر خارج از کشور از جمله داندی، اسکاتلند، مک‌مستر کانادا و غیره

۱۳- شرایط مورد نیاز برای راه‌اندازی رشته:

طبق شرایط و ضوابط شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی می‌باشد.

۱۴- موارد دیگر:

ندارد

فصل دوم
مشخصات دوره برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته آموزش پزشکی

(۱) مشخصات دوره:

Medical Education (M.S.)

نام دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی

(۲) طول دوره و ساختار آن:

بر اساس آیین‌نامه و ضوابط دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی می‌باشد.

(۳) تعداد کل واحدهای درسی:

۲۲	واحدهای اختصاصی اجباری (Core)
۴	واحدهای اختصاصی اختیاری (Non Core)
۶	پایان‌نامه
۳۲ واحد	جمع کل

در ضمن دانشجوی موظف است علاوه بر تعداد واحدهای دوره با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذرانند.

جدول الف - دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی

پیش نیاز یا همزمان	تعداد ساعات درسی		تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	نظری	عملی	نظری	عملی	تجربی		
-	۱۷	۹	۱	۰/۵	۰/۵	برنامه ریزی درسی (۱)	۰۱
-	۱۷	۲۶	۲	۰/۵	۱/۵	نظریه های یادگیری و مهارتهای مقدماتی تدریس	۰۲
-	۲۴	۱۷	۲	۱	۱	برقراری ارتباط میان فردی و مهارت ارتباط پزشک با بیمار	۰۳
-	۱۷	۹	۱	۰/۵	۰/۵	روشهای ارزشیابی برنامه (۱)	۰۴
۰۱ و ۰۲ و ۰۴	۱۷	۱۷	۱/۵	۰/۵	۱	روشهای ارزیابی دانشجو (۱)	۰۵
-	۶۸	-	۲	۲	-	کاربرد رایانه در آموزش (۱)	۰۶
-		۳۴	۲	-	۲	زبان انگلیسی (۱)	۰۷
			۱۱/۵	۵	۶/۵	جمع	

دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند.

جدول ب- دروس اختصاصی اجباری (Core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی

کد درس	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیش نیاز یا همزمان
		نظری	عملی	کارگاهی	نظری	عملی	کارگاهی	
۰۸	برنامه‌ریزی درسی (۲)	۱	۱	۲	۱۷	۲۴	۰۱	
۰۹	شیوه‌های تحقیق در آموزش (۱)	۱/۵	۱/۵	۲	۲۶	۱۷	-	
۱۰	شیوه‌های تحقیق در آموزش (۲)	۱	۱	۲	۱۷	۲۴	۰۹	
۱۱	روشهای ارزشیابی برنامه (۲)	۱	۱	۲	۱۷	۲۴	۰۴	
۱۲	روشهای ارزیابی دانشجو(۲) (آزمونهای عملی و بالینی)	۱/۵	۱	۲/۵	۲۶	۲۴	۰۵	
۱۳	الگوهای یاددهی و یادگیری	۱	۱	۲	۱۷	۲۴	۰۲	
۱۴	طراحی آموزشی در علوم پزشکی	۱	۱	۲	۱۷	۲۴	۱۳ و ۰۸ و ۰۵ و ۰۱	
۱۵	رهبری و مدیریت در آموزش علوم پزشکی و اقتصاد آموزش	۳	-	۲	۵۱	-	-	
۱۶	تدریس بالینی	۱	۱/۵	۲/۵	۱۷	۵۱	۱۳ و ۰۲	
۱۷	کاربرد رایانه در آموزش (۲)	-	۱	۱	-	۲۴	۰۶	
۱۸	طراحی، اجرا و ارزشیابی کارگاههای آموزشی	-	-	۱	-	-	۱۴	
۱۹	پایان نامه	-	-	۶	-	-	-	
جمع		۲۸						

جدول ج- دروس اختصاصی اختیاری (Noncore) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی		پیش نیاز یا همزمان
		نظری	تجربی	کارگاه	تئوری	کارگاه	
۲۰	آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد BEME	۱	۱	۲	۱۷	۳۴	۱۰ و ۹
۲۱	کاربرد رایانه در آموزش (۳) (یادگیری الکترونیکی و یادگیری از راه دور)	-	۲	۲	-	۶۸	۱۴ و ۱۷
۲۲	زبان انگلیسی ۲	۲	-	۲	۲۴	-	۰۷
جمع		۶					

دانشجو می‌بایست ۴ واحد از دروس فوق (جدول ج) را متناسب با موضوع پایان نامه مورد نظر، با موافقت استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه بگذراند.

فصل سوم
مشخصات دروس برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته آموزش پزشکی

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم و اصول برنامه ریزی و کسب مهارت در تدوین طرح درس

اهداف اختصاصی

شرکت کنندگان در پایان دوره باید بتوانند:

- ۱- اهمیت و ضرورت برنامه درسی را فهرست نمایند. (تاریخچه)
- ۲- برنامه ریزی آموزشی و درسی را در سطوح مختلف تعریف کنند.
- ۳- مفاهیم و اصول برنامه ریزی درسی را نام ببرند. (مراحل)
- ۴- چرخه آموزش را ترمیم کنند.
- ۵- اجزای طرح درس را مشخص کنند.
- ۶- برای یک موضوع درسی هدف کلی نوشته و براساس هدف کلی، اهداف ویژه رفتاری طراحی نمایند.
- ۷- با توجه به اهداف رفتاری، رئوس مطالب درسی را مشخص نمایند.
- ۸- روش های تدریس را براساس اهداف رفتاری مشخص نمایند.
- ۹- روش ارزیابی دانشجو در ارتباط با اهداف را تعیین کنند.
- ۱۰- یک طرح درس تدوین شده را نقادی کنند.
- ۱۱- مراحل طبقه بندی بلوم و اندرسون را فهرست کنند.
- ۱۲- گام های هر حیطه را نام ببرند.

رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

- ۱- برنامه ریزی درسی و تاریخچه آن
- ۲- مفاهیم اصلی و کلیدی برنامه ریزی آموزشی درسی با توجه به جامعیت ابعاد روانی - اجتماعی
- ۳- چرخه آموزش
- ۴- جدول طرح درس
- ۵- ویژگیهای اهداف کلی و اهداف ویژه عینی
- ۶- حیطه های مختلف یادگیری و ارتباط آن با اهداف و عرصه های آموزشی
- ۷- معرفی انواع روشهای تدریس
- ۸- معرفی انواع روشهای سنجش و ارزیابی دانشجو

شیوه تدریس :

کارگاه آموزشی - سخنرانی - بحث گروهی

منابع درس:

- ۱- مطالب علمی ارائه شده برای مطالعه در طول کارگاه
- ۲- خوی نژاد غلامرضا، برنامه ریزی درسی، برای تدریس و یادگیری بهتر، انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد، ۱۳۷۸
- ۳- با توجه به هم نیازی این درس با الگوهای یاددهی-یادگیری و ارزیابی دانشجو توصیه می‌شود هماهنگی میان مدرسین این سه درس صورت گیرد.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- ۱- ارزیابی طرح درسهای گروهی که در طول برگزاری کارگاه تدوین شده است
- ۲- ارزیابی طرح درس شرکت کنندگان به صورت انفرادی
- ۳- مشارکت فعال در کارگروهی و انفرادی

پروژه ها و تکالیف اجرایی فراگیران :

تدوین طرح درس به صورت انفرادی و ارائه حداکثر تا ۲ هفته پس از پایان کارگاه

کد درس: ۰۲

نام درس: نظریه های یادگیری و مهارتهای مقدماتی تدریس

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

شناختی: آشنایی دانشجویان با نظریه های یادگیری و کاربرد آنها در تدریس
آشنایی دانشجویان با روشها و فنون تدریس
عاطفی: علاقه مندی به استفاده از نظریه ها و روشهای مختلف تدریس جهت بهبود فرآیند یاددهی - یادگیری
مهارتی: توانایی استفاده از نظریه های یادگیری و روشهای مختلف تدریس

اهداف اختصاصی

دانشجویان از طریق مشارکت فعال در کلاس و مطالعات خود، در پایان دوره قادر باشند:

در حیطه شناختی:

- مفاهیم تدریس، یادگیری و آموزش را تشریح نمایند.
  - الگوی عمومی تدریس را تشریح نمایند.
  - عوامل مؤثر در تدریس را تحلیل نمایند.
  - نظریه های رفتارگرایی و کاربرد آنها در آموزش پزشکی را تبیین نمایند.
  - نظریه های شناختی و کاربردی آنها در آموزش پزشکی را تبیین نمایند.
  - نظریه خبرپردازی یادگیری و کاربرد آن را در آموزش پزشکی تحلیل نمایید.
  - نظریه سازندگی یادگیری را تحلیل نموده و کاربردهای آن در آموزش پزشکی را تحلیل نمایند.
  - نظریه های مختلف یادگیری را با یکدیگر مقایسه نمایند.
  - مفاهیم الگو، روش و فن تدریس را توضیح دهند.
  - نمونه هایی از روشهای تدریس معلم-محور را تشریح و تحلیل نمایند.
  - نمونه هایی از روشهای تدریس فراگیر-محور را تشریح و تحلیل نمایند.
- در حیطه عاطفی:
- در بحث های کلاسی مشارکت نمایند.
  - راجع به مباحث مطرح شده در کلاس، مطالعه نموده و با هم گروههای خود بحث نمایند.
  - تکالیف خود را به دقت و در مهلت تعیین شده انجام دهد.
  - در مورد استفاده از موارد آموخته شده در کلاسهای درس پیگیر باشند.
- در حیطه مهارتی:
- نظریه های یادگیری و انواع روشهای تدریس، را در تدریس دروس خود به کار ببرد.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

۱. مفاهیم یادگیری، تدریس، رابطه یادگیری و تدریس

۲. رویکردهای جدید در تدریس

۳. معرفی الگوی عمومی تدریس

۴. عوامل موثر در تدریس

- اهداف آموزشی

- عوامل مربوط به یاد دهنده

- عوامل مربوط به یاد گیرنده

- محیط یادگیری

۵. عوامل محتوا

۶. نظریه های رفتار گرایی

- شرطی سازی کلاسیک

- شرطی سازی وسیله ای

- شرطی سازی کنشگر

۷. نظریه های شناختی

- گشتالت

- یادگیری معنی دار

- نظریه شناختی - اجتماعی

- یادگیری مشاهده ای

- نظریه خبر پردازش یادگیری

- نظریه سازندگی یادگیری

۸. مقایسه نظریه ها

۹. معرفی الگو، روش و فن

۱۰. روشهای تدریس معلم-محور

۱۱. روشهای تدریس فراگیر-محور

شیوه تدریس:

به صورت کارگاه آموزشی (توصیه می شود هر نظریه و روش با استفاده از خود آن نظریه و روش آموزش داده شود)

منابع درس:

۱. سیف، علی اکبر. روان شناسی پرورشی: روان شناسی یادگیری و آموزش: آخرین چاپ

۲. شعبانی، حسن، مهارتهای آموزشی و پرورشی: روشها و فنون تدریس، تهران سازمان مطالعه و تدوین کتب

علوم انسانی دانشگاهها (سمت). آخرین چاپ. (فصل ۱۰)

۳. کنن، رابرت نیوبل، دیوید. راهنمای بهبود روشهای تدریس در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، مترجمین احمدرضا نصر، حسین زارع و محمد جعفر پاک سرشت، اصفهان: دانشگاه اصفهان و سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، آخرین چاپ (فصول ۲،۴،۳)
۴. مهر محمدی، محمود، باز اندیشی در فرآیند یاددهی - یادگیری و تربیت معلم. تهران: مدرسه، آخرین چاپ
۵. کدیور، پروین، روان شناسی تربیتی، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، آخرین چاپ
۶. صفوی، امان اله . روشها، فنون و الگوهای تدریس. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، آخرین چاپ

7. -Lefrancois, G.R. (latest edition). Theories of Human Learning: what the old woman said, (fifth Edition). Thomson.
8. -Amin, Z and Eng, Kh. Basic in medical Education, Singapore: World Scientific. latest edition
9. -Petty, Geoffrey. A practical guide: Teaching Today. (latest edition). Nelson Thornes
10. -Sontroch.J.W.(latest edition). Educational psychology. Mc Graw Hill. latest edition
- Curzon, L.B. (latest edition). Teaching in further education. London, New York: Continuum. latest edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

- حضور مستمر و فعال در کارگاه
- تمرین روشهای مختلف در کارگاه

پروژه ها و تکالیف اجرایی فراگیران :

- نگارش یک مقاله کوتاه در مورد کاربرد نظریه های یادگیری در آموزش پزشکی (تجزیه و تحلیل توجه به عوامل موثر در یادگیری)
- نگارش یک مقاله مروری در مورد روشهای تدریس و ارزشیابی آن در آموزش علوم پزشکی (موضوع متناسب با تخصص و پذیر فعالیت دانشجو انتخاب می شود).
- سایر تکالیف متناسب با موضوعات در هر جلسه مطرح می شود.

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

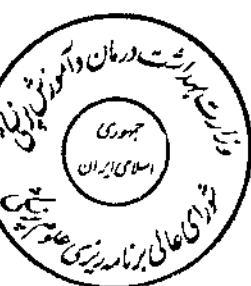
نوع واحد: (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

هدف کلی درس:

آشنایی و کسب مهارت‌های برقراری ارتباط در علوم پزشکی

اهداف اختصاصی

در پایان این بلوک (درس) فراگیر باید بتواند:

۱- ارتباط و انواع آنرا توضیح دهد.

۲- مهارت‌های اجتماعی را فهرست کند.

۳- ارتباط جمعی و ارتباط بین فردی را مقایسه کند.

۴- تقویت کننده های رفتار های اجتماعی را با ذکر مثال نام ببرند.

۵- کارکردهای حرکات بدنی (body language) را نام ببرند

۶- انواع حرکات بدنی را نام ببرند.

۷- نقش پرسش در ارتباط میان فردی و پزشکی را فهرست کنند.

۸- انواع پرسش را با ذکر مثال نام ببرند.

۹- اهمیت گوش دادن فعال را با ذکر مثال نام ببرند.

۱۰- تاریخچه و اهمیت مهارت ارتباطی در پزشکی را نام ببرند.

۱۱- مفهوم ارتباط در پزشکی از دیدگاه سازمان بهداشت جهانی را تعریف کنند.

۱۲- تقسیم بندی مهارت ها را از دیدگاه سازمان بهداشت جهانی را نام ببرند.

۱۳- مهارت های پایه و پیشرفته رادرپزشکی با ذکر مثال نام ببرند.

۱۴- رفتار های مشارکت جویانه را با ذکر مثال نام ببرند و درمرحله بعد آنها را تمرین کنند.

۱۵- مهارت‌های گرد آوری اطلاعات را نام ببرند و در مرحله بعد آنها را تمرین کنند.

۱۶- مهارت‌های ارائه اطلاعات و آموزش به بیمار را نام ببرند و در مرحله بعد آنها را تمرین کنند.

۱۷- روش‌های یاددهی مهارت‌های ارتباطی را نام ببرند.

۱۸- روش‌های ارزشیابی مهارت‌ها را نام ببرند.

دو یا چند الگوی یاددهی و یادگیری مهارت‌ها را نام ببرند و درمرحله بعد آنها را تمرین کنند. (الگوی - Calgary

Cambridge-1. Wires 3- Aspire-2

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۲۴ ساعت عملی)

۱. تعریف و مفاهیم ارتباط، تعریف سازمان بهداشت جهانی از ارتباط

۲. اهمیت مهارت ارتباطی

۳. شواهد و مستندات درباره دلایل آموزش و یادگیری مهارت ارتباطی

۴. تاثیر ارتباط مناسب پزشک و بیمار بر پیامد بیماریها
۵. انواع مهارت ارتباطی
۶. مهارتهای پایه
۷. رفتارهای بدنی و کارکرد زبان و بدن
۸. فرآیند پرسش و گوش سپردن فعال
۹. اجزاء مهارت پایه و پیشرفته
۱۰. اجزاء ارتباط مشارکتی
۱۱. الگوهای عملی ارتباط پزشک و بیمار
۱۲. رویکرد به مهارتها
۱۳. آموزش مهارتهای ارتباطی: روشهای یاددهی و یادگیری ارتباط پزشک و بیمار

شیوه تدریس :

به صورت سخنرانی و کار کارگاهی و ایفای نقش در کلاس و تمرین الگوها

شیوه ارزیابی دانشجو :

آزمون کتبی، ارزیابی نتایج کار گروهی و انجام تکلیف فردی با ایفای نقش در سناریوهای بالینی واقعی

منابع درس:

1. D. Snadden, J.S. Ker, A practical guide for medical teachers, latest edition, Chapter 26.
2. Communication skills for Doctors Peter Magninre latest edition
3. Practical consulting and helping Philip Burnard latest edition.
4. Teaching and learning communication skills in medicine. Suzanne Kurtz, Jonathan Silverman, Juliet Draper latest edition.
5. Communication skills in medicine Charles Rhuind latest edition.
6. William Stewart, An A-Z of counseling theory and practice, latest edition.

۱. ارتباط پزشک - بیمار مترجم مصطفی ذوالفقاری مطلق، فاطمه قدیری لشکاجانی - آخرین چاپ.

۲. مهارت ارتباط پزشک و بیمار دکتر سلطانی عربشاهی، دکتر بهادر - آخرین چاپ.

تکالیف اجرایی فراگیران :

- انجام تمرینهایی عملی دوره
- نحوه حضور فراگیران
- حضور تمام وقت در کلاس

کد درس: ۰۴

نام درس: روشهای ارزشیابی برنامه (۱)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

آشنائی با اصول و روشهای ارزشیابی برنامه های آموزشی و کسب مهارت در ارزشیابی از یک درس (course)

اهداف اختصاصی

در پایان دوره یاد گیرنده باید بتواند:

۱. اصطلاحات کلیدی در ارزشیابی های آموزشی را تعریف کند: (از جمله اندازه گیری، ارزیابی، ارزشیابی، شاخص، معیار، استاندارد، ...)
۲. ویژگیهای اصلی طرح ارزشیابی برنامه و تفاوتها و شباهتهای آن را با طرح پژوهشی توضیح دهد.
۳. ارزشیابی تکوینی و تراکمی را توضیح دهد و این روشها را مقایسه کند
۴. ارزشیابی درونی و بیرونی را توضیح دهد و آنها را مقایسه کند
۵. گامهای اساسی در طراحی ارزشیابی برنامه را شرح دهد.
۶. ارتباط ارزشیابی برنامه با ارزشیابی کارکنان و ارزیابی دانشجو را تبیین کند.
۷. در گروههای کوچک ارزشیابی یک درس (course) را بر اساس الگوهای هدف محور و هدف آزاد تمرین کند

رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

- ارزشیابی آموزشی و اهمیت آن
- مفاهیم و اصطلاحات کلیدی در ارزشیابی های آموزشی از جمله اندازه گیری، ارزیابی، ارزشیابی، شاخص، معیار، استاندارد، ارزشیابی تکوینی و تراکمی، ارزشیابی درونی و بیرونی،
- ویژگیهای اصلی ارزشیابی برنامه: مقایسه ارزشیابی برنامه با پژوهش
- گامهای اساسی در طراحی ارزشیابی برنامه
- ارتباط ارزشیابی برنامه با ارزشیابی کارکنان و ارزیابی دانشجو
- الگوی هدف محور و هدف آزاد در ارزشیابی برنامه

شیوه تدریس:

تدریس در کلاس همراه با بررسی مثالهای عینی

منابع درس:

۱. سیف علی اکبر، روشهای اندازه گیری و ارزشیابی، نشر دوران، فصول اول، چهارم و پنجم - آخرین چاپ.
۲. سیف علی اکبر، اندازه گیری فرآیند و فرآورده یادگیری - آخرین چاپ.

3-Fitzpatrick, Sanders, Worthen, Program Evaluation, Alternative Approaches and Practical Guidelines, latest edition.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- ۱- حضور مستمر در کارگاه
- ۲- تدوین ارزشیابی یک برنامه آموزشی پس از پایان کار گروهی
- ۳- ارزیابی از تکالیف انفرادی در طول کارگاه

پروژه ها و تکالیف اجرایی فراگیران :

- انجام کار گروهی
- طراحی ارزشیابی یک درس

نام درس: روشهای ارزیابی دانشجو (۱)

پیش نیاز یا همزمان :

۱- برنامه ریزی درسی (۱)

۲- نظریه های یادگیری و مهارتهای مقدماتی تدریس

۳- روشهای ارزشیابی برنامه (۱)

تعداد واحد: ۱/۵

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

کسب مهارت در انتخاب شیوه و اجرای ارزیابی دانشجو در حیطه شناختی

اهداف اختصاصی

در پایان دوره یاد گیرنده باید بتواند:

۱. مفاهیم و اصطلاحات مهم حوزه اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی را توضیح دهند.
۲. تاریخچه علم سنجش و اندازه گیری را توضیح دهد.
۳. نظریه های مختلف سنجش و اندازه گیری (نظریه تستی کلاسی، نظریه سؤال و پاسخ) را به اختصار توضیح دهد.
۴. هنجارها، نیمرخ ها و طرز استفاده از آنها را در تفسیر و گردش نتایج آزمونها توضیح دهد.
۵. انواع ارزشیابی های آموزشی را توضیح دهد.
۶. ویژگیهای مطلوب آزمونها را توضیح دهد
۷. اصول و روشهای آماری مورد استفاده در تحلیل و تفسیر نتایج آزمونها را توضیح دهد.
۸. ویژگیهای کمی سؤال را محاسبه تفسیر و تحلیل نماید
۹. روشهای مختلف تجزیه و تحلیل سؤال را توضیح دهد.
۱۰. مهمترین انواع آزمون ها را در حیطه شناختی و روانی حرکتی نام ببرند و معایب و محاسن آنها را توضیح دهند.
۱۱. مراحل مختلف طرح ریزی آزمون را توضیح دهند.
۱۲. ویژگیهای آزمون مطلوب را توضیح دهند.
۱۳. قواعد تهیه سؤال در آزمونهایی مختلف را توضیح دهند
۱۴. حداقل برای یک درس ۱ واحدی جدول مشخصات کامل تهیه کنند.
۱۵. حداقل برای یک درس ۱ واحدی سؤال چهار گزینه ای طراحی نمایند.
۱۶. نکات مهم در نمره گذاری آزمون را توضیح دهند

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

۱. تاریخچه سنجش و اندازه گیری

۲. مفاهیم و اصطلاحات مهم حوزه اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی (اندازه گیری و ...)
۳. آزمون (تعریف، انواع، طرح ریزی)
۴. انواع ارزشیابی های آموزشی (ارزشیابی وابسته به هنجار، وابسته به ملاک و ...)
۵. ویژگیهای مطلوب آزمونها (روایی، اعتبار و ...)
۶. نظریه های مختلف سنجش و اندازه گیری (نظریه تستی کلاسیک، نظریه سوال، پاسخ)
۷. ویژگیهای آزمون، نمره گذاری، تعیین حد نصاب قبولی، و تاکسونومی سوال
۸. قواعد تهیه سؤال
۹. نمره گذاری آزمون، تاکسونومی سوال
۱۰. هنجارها، نیمرخ ها (تعریف، انواع، نحوه محاسبه تفسیر و تحلیل)
۱۱. اصول و روشهای آماری (میانگین، ضریب همبستگی و ...)
۱۲. ویژگیهای کمی سوال (تعریف، نحوه محاسبه، تفسیر و تحلیل)
۱۳. تجزیه و تحلیل کمی آزمون ها و آشنایی با نحوه کار نرم افزارهای تحلیل آزمون مرکز خدمات ماشینی
۱۴. آزمونهای کتبی عملکردی (نظیر PMP)
۱۵. کار عملی توسط دانشجو

شیوه تدریس :

مطالعه فردی، سخنرانی، پرسش و پاسخ، کارگروهی، رایه کار گروهی

منابع درس:

۱. ارائه جزوات مربوط به مباحث ارائه شده در کارگاه
۲. ذوالفقاری، بهزاد و همکاران و آزمونهای پیشرفت تحصیلی در علوم پزشکی، انتشارات مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی اصفهان آخرین چاپ
3. Amin, Z. Student Assessment in Medical Education latest edition
۴. سایر منابع جهت مطالعه بیشتر بر اساس انتخاب مدرس و رشته تخصصی دانشجویان انتخاب می شود.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- ۱- سنجش آغازین
- ۲- کار عملی و انجام تکالیف (ضروری)
- ۳- مشارکت در بحث های کلاس
- ۴- آزمون پایان دوره

پروژه ها و تکالیف اجرایی فراگیران :

انجام کار گروهی

تهیه طرح آزمون برای یک درس ۱ واحدی (تکلیف انفرادی)

کد درس: ۰۶

نام درس: کاربرد رایانه در آموزش (۱)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

کسب مهارت در استفاده از نرم افزارهای Word, Excel, PowerPoint در محیط سیستم عامل ویندوز

اهداف اختصاصی

در پایان دوره یاد گیرنده باید بتواند:

- از پنجره ها، منو ها، و نوار وظیفه ویندوز به خوبی استفاده کند.
- امکانات مختلف سیستم عامل ویندوز را به کار ببرد.
- با استفاده از نرم افزار word متن الکترونیک تهیه کند، واژه پردازی نماید، و رفرانسهای مربوطه را مرتب نماید.
- از امکانات موجود در برنامه word به خوبی استفاده نماید.
- با استفاده از نرم افزار Excel یک بانک اطلاعاتی تهیه کند، محاسبات آماری و پردازشهای مختلف را انجام دهد و نمودارهای مناسب را آماده نماید.
- با استفاده از نرم افزار PowerPoint نمایشی از محتوای آموزشی یک درس تهیه نماید.
- به خوبی از امکانات موجود در برنامه power point برای تهیه اسلاید ها بهره گیری نماید.

رئوس مطالب: (۶۸ ساعت عملی)

- پنجره ها، منو ها، و نوار وظیفه ویندوز
- امکانات مختلف سیستم عامل ویندوز
- تهیه متن الکترونیک، واژه پردازی، و مرتب سازی رفرانسهای مربوطه با استفاده از نرم افزار Word
- استفاده از امکانات مختلف نرم افزار Word
- کاربرد نرم افزار Excel برای تهیه یک بانک اطلاعاتی، انجام محاسبات آماری و پردازشهای مختلف و آماده سازی نمودارهای مناسب
- کاربرد نرم افزار PowerPoint برای تهیه نمایش الکترونیک از محتوای آموزشی یک درس

شیوه تدریس:

ارائه توضیح شفاهی توسط استاد و یا با استفاده از نرم افزارهای آموزشی، انجام عملی توسط استاد و دانشجویان

منابع درس:

کتاب و نرم افزارهای آموزشی مورد تایید میکروسافت

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون عملی و انجام یک پروژه برای هر نرم افزار

پروژه ها و تکالیف اجرایی فراگیران:

انجام یک پروژه برای هر نرم افزار

کد درس: ۰۷

نام درس: زبان انگلیسی (۱)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

در پایان این درس از دانشجویان انتظار می رود که با ساختار نگارش متون علمی (کتاب) و اصول و قواعد مورد استفاده در این گونه نوشته جات آشنا شوند و ضمن دستیابی به تسلط و دیدگاهی نسبتاً وسیع در این پذیرقادر باشند که معنی متون را به نحو صحیحی درک نمایند.

رئوس مطالب: (۲۴ ساعت نظری)

- ۱- خصوصیات ویژه متون مربوط به علوم تجربی در مقایسه با سایر متون در علوم انسانی
- ۲- آگاهی از مفهوم و ساخت پاراگراف در نگارش پیشرفته زبان انگلیسی
- ۳- جایگاه پاراگراف در متون انگلیسی
- ۴- مفهوم جمله اصلی (Topic Sentence)
- ۵- آگاهی از مفهوم و ساخت جمله در نگارش زبان انگلیسی
- ۶- عناصر اصلی جمله در زبان انگلیسی (Subjects Predicate)
- ۷- معرفی جملات هسته ای (ساده)
- ۸- معرفی جملات مرکب (Compound)
- ۹- معرفی جملات پیچیده (Complex)
- ۱۰- علم واژه شناسی (Morphology)
- ۱۱- واژه ها و عبارات متداول در متون روزمره و اخبار (شامل مهارت شنیدن و تکلم)

شیوه تدریس:

ارائه توضیح شفاهی توسط استاد و انجام تمرین توسط فراگیران

منابع درس:

کتاب و نرم افزارهای آموزشی معتبر در زبان آموزی

شیوه ارزیابی دانشجویان:

آزمون کتبی و شفاهی

تکالیف اجرایی فراگیران:

انجام تمرین های عملی

کد درس: ۰۸

نام درس: برنامه ریزی درسی (۲)

پیش نیاز یا همزمان: برنامه ریزی درسی (۱) کد (۰۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

شناخت و کسب مهارت در طراحی و برنامه ریزی درسی

اهداف اختصاصی

- ۱- مفاهیم و تعاریف برنامه ریزی درسی را فهرست کنند.
- ۲- مراحل مختلف برنامه ریزی درسی را از دیدگاههای مختلف نام ببرند.
- ۳- چگونگی نیازسنجی و تحلیل وضعیت را بیان کنند.
- ۴- فلسفه، ماموریت و چشم انداز در برنامه درسی، را فهرست کنند.
- ۴- نقش و وظایف حرفه ای فارغ التحصیلان برنامه درسی را مشخص کنند.
- ۵- نقش منابع مختلف در تدوین برنامه درسی را تعیین کنند.
- ۵- چگونگی تدوین اهداف را فهرست کنند.
- ۶- با توجه به فلسفه، دیدگاه و ماموریت اهداف کلی و اختصاصی بینابینی برنامه ریزی درسی را تعیین کنید.
- ۷- براساس اهداف، محتوای و سازماندهی محتوای برنامه درسی را تعیین کنند.
- ۸- چگونگی سازماندهی یک برنامه درسی را توضیح دهند.
- ۹- ارزشیابی و انواع ارزشیابی در برنامه درسی را توضیح دهند.
- ۱۰- یک برنامه درسی برای یک رشته را طراحی و پیشنهاد کنند.
- ۱۱- چهارچوب بازنگری برای برنامه درسی طراحی شده را مشخص نمایند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- ۱- مروری بر مفاهیم و تاریخچه برنامه ریزی درسی
- ۲- انواع الگوهای برنامه ریزی درسی
- ۳- شاخص برنامه ریزی مطلوب
- ۴- پذیرهای برنامه ریزی
- ۵- نقش گروههای مختلف در برنامه ریزی
- ۶- چگونگی تعیین نیاز
- ۷- تعاریف و چگونگی تدوین فلسفه، ماموریت و چشم انداز در برنامه درسی
- ۸- نقش و وظایف حرفه ای در تدوین برنامه درسی
- ۹- اهداف کلی و اختصاصی در برنامه درسی
- ۱۰- چگونگی انتخاب محتوا و ملاکهای آن

۱۱- تهیه چهارچوب برای ساختار برنامه درسی

۱۲-انواع ارزشیابی برنامه درسی

شیوه تدریس :

کلاس همراه با کار گروهی

منابع درس:^۱

- ۱- خوی نژاد غلامرضا، برنامه ریزی درسی (برای تدریس و یادگیری بهتر).
- ۲- دهقان داریوش، راهنمای عملی برنامه ریزی درسی، چاپ شفق - تهران، آخرین چاپ
- ۳- ابراهیمی علمی، برنامه ریزی درسی (راهبردهای نوین)، انتشارات فکر نو، تهران، آخرین چاپ
- ۴- سلمانزاده حسین و همکاران، آموزش پزشکی، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، آخرین چاپ
- ۵- عادل یغما، طراحی آموزشی، انتشارات مدرسه، آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو:

- ارزشیابی مشاهده ای با استفاده از چک لیست
- بررسی نتایج تکالیف انجام شده
- بررسی چگونگی انجام تکالیف انفرادی و گروهی

پروژه ها و تکالیف اجرایی فراگیران :

- ۱- مطالعه منابع درسی و حضور فعال در کارگاه
- ۲- نقد یک برنامه درسی و تهیه پروپوزال برای اصلاح آن

علاوه بر منابع مذکور، پیشنهاد می شود مدرسین محترم مقالات مرتبط با هر مبحث را حداقل از مجلات Academic Education for Health و Medicine, Medical Teacher , Medical Education در کلاس مورد بررسی قرار دهند.

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم و روشهای پژوهش در آموزش پزشکی

اهداف اختصاصی

در پایان دوره از دانشجو انتظار می رود:

۱. مفهوم و مراحل روش علمی را تشریح کند.
۲. تئوری، فرضیه، ویژگیهای آنها و نقش آنها در پژوهش علمی را توضیح دهد.
۳. مفهوم تحقیق و وجود تفاوت و تشابه تحقیق در علوم انسانی و علوم تجربی را بیان کند.
۴. مفهوم Proposal - اجزای آن و نقش آن در پژوهش را تشریح کند.
۵. مرور منابع علمی (Literature Review) و نقش آن در موضوع یابی و هدایت فرایند تحقیق را تشریح کند.
۶. انواع متغیرها در تحقیقات را با ذکر مثال بیان کند.
۷. با استفاده از روشهای نمونه گیری، حجم نمونه در مثالهای ذکر شده در کلاس درس را محاسبه کند.
۸. مفهوم پژوهش تجربی و انواع طرحهای تجربی را با ذکر مثال ذکر کند.
۹. مفهوم پژوهشهای توصیفی و انواع آن را با ذکر مثال بیان کند.
۱۰. برای پژوهشهای علی مقایسه ای و مطالعات همبستگی مثال ذکر کند.
۱۱. مقالات علمی پژوهشی را از دید روش شناسی پژوهش نقد کند.
۱۲. تفاوت بین پژوهش کیفی و پژوهش کمی را تبیین نماید.
۱۳. انواع پژوهش های کیفی را با ذکر مثال نام ببرد.
۱۴. نحوه جمع آوری و تحلیل اطلاعات در پژوهشهای کیفی را شرح دهد.
۱۵. بتواند برای موضوعات مطرح شده، روش تحقیق مناسب را با ذکر دلیل انتخاب کند.
۱۶. مفهوم و کاربردهای اقدام پژوهی (Action Research) در آموزش پزشکی را بیان کند.
۱۷. اهمیت اخلاق در پژوهشهای کمی و کیفی و نحوه برخورد با مشکلات مرتبط با آن را ذکر کند.
۱۸. نحوه تنظیم گزارش نهایی در پژوهشهای کمی و کیفی و نحوه نگارش مقاله علمی را توضیح دهد.
۱۹. یک پروپوزال تحقیق در مسائل آموزشی تهیه و ارائه نماید.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

- ۱- مفهوم علم - هدف علم - مراحل روش علمی
- ۲- تعریف تئوری و فرضیه - ویژگیهای تئوری و فرضیه یا نقش فرضیه در پژوهش علمی
- ۳- مفهوم تحقیق و تشابهات و موارد اختلاف تحقیق در علوم انسانی و تجربی

- ۴- طرح پیشنهادی تحقیق (Proposal) و اجزا آن و ارتباط آن با پژوهش
- ۵- مرور منابع علمی (Literature Review) و نقش آن در موضوع یابی و هدایت پژوهش
- ۶- انواع متغیرها در پژوهش
- ۷- روشهای نمونه گیری و اصول انتخاب حجم نمونه
- ۸- پژوهش تجربی و انواع طرحهای تجربی
- ۹- مفهوم پژوهش توصیفی و انواع آن
- ۱۰- مطالعات همبستگی و پژوهش های علی مقایسه ای
- ۱۱- نقد مقالات علمی از دید روش شناسی
- ۱۲- پژوهش کیفی، انواع آن و تفاوت آن با پژوهش های کمی
- ۱۳- شیوه های جمع آوری اطلاعات و تعیین صحت داده ها در پژوهشهای کیفی
- ۱۴- اقدام پژوهی (Action Research)
- ۱۵- اخلاق در پژوهش
- ۱۶- نحوه تنظیم گزارش نهایی تحقیق در پژوهشهای کمی و کیفی و شیوه نگارش مقالات علمی

شیوه تدریس: سخنرانی، بحث گروهی، کار در گروهها همراه با پرسش و پاسخ

منابع درس:

- 1- Gall, M. D., Gall, J. P., & Borg, W. Educational research: An introduction. Boston: Pearson Education, latest edition.
- ۲- روش های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی، تألیف مردیت گال، والتر بورگ و جویس گال، ترجمه احمدرضا نصر و همکاران، نشر سمت - آخرین چاپ
- ۳- بنیادهای پژوهش در علوم رفتاری - کرلینگر - ترجمه نجفی زند - شریفی - آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو:

- ۱- شرکت فعال در کلاس
- ۲- جستجوی مقالات مرتبط با موضوع کلاس و ارائه و نقد متدولوژی آنها در کلاس درس
- ۳- تهیه طرح پیشنهادی تحقیق (Proposal)
- ۴- ارزشیابی حداقل یک پایان نامه یا یک مقاله علمی
- ۵- آزمون نهایی

پروژه ها و تکالیف اجرایی فراگیران:

- ۱- تهیه یک پروپوزال پژوهشی که می تواند در مراحل بعدی به عنوان پایان نامه بررسی شود.
- ۲- نقد و ارزشیابی حد اقل یک پایان نامه
- ۱- جستجوی مقالات علمی مرتبط با کلاس و نقد آنها

کد درس: ۱۰

نام درس: شیوه های تحقیق در آموزش (۲)

پیش نیاز یا همزمان: شیوه های تحقیق در آموزش (۱) (کد درس ۰۹)

تعداد واحد ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

فهم آمار استنباطی و توصیفی در پژوهش های رفتاری و آشنایی با نحوه تحلیل داده ها و تفسیر یافته های پژوهشی

اهداف اختصاصی

در پایان دوره از دانشجو انتظار می رود:

- ۱۲- نقش آمار در پژوهش های علوم رفتاری را تشریح نماید.
- ۱۳- منطق استنباط آماری در پژوهش های آموزشی را بیان کند.
- ۱۴- سطوح زیر منحنی توزیع نرمال را محاسبه کند.
- ۱۵- بتواند در نمونه های ارائه شده، داده ها را گروه بندی کرده و توزیع فراوانی و شاخص های مرکزی را محاسبه نماید.
- ۱۶- کاربرد آزمون فرضیه را شرح دهد.
- ۱۷- انواع خطا در استنباط آماری را با ذکر مثال توضیح دهد.
- ۱۸- برای کاربرد انواع آزمون های t مثال بزند.
- ۱۹- تحلیل واریانس یک متغیری را توصیف کند و مثال بزند.
- ۲۰- آزمون های ناپارامتریک و نقش آنها در مقایسه انواع گروهها را شرح دهد و مثال بزند.
- ۲۱- معایب و محاسن روشهای گوناگون تجزیه و تحلیل اطلاعات را بیان کند.
- ۲۲- نحوه ورود اطلاعات و تعریف متغیرها در نرم افزار SPSS را نشان دهد.
- ۲۳- بتواند بنا به نیاز از ویژگیهای نرم افزار SPSS برای تعریف متغیر جدید، تغییر نمایش داده ها و انتخاب گروه ها استفاده کند.
- ۲۴- نحوه به کارگیری نرم افزار SPSS در تجزیه و تحلیل داده ها را در عمل نشان دهد.
- ۲۵- نتایج بدست آمده از تحلیل با SPSS را تفسیر کند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

۱. نقش آمار در پژوهش های علوم رفتاری
۲. منطق استنباط آماری
۳. توزیع نرمال، ویژگیهای آن و سطوح زیر منحنی توزیع نرمال
۴. توزیع های فراوانی، ماتریس داده ها و شیوه گروه بندی داده ها
۵. مفاهیم اساسی زیربنای آزمون فرضیه (فرضیه صفر، فرضیه H_1)
۶. انواع خطا در استنباط آماری

۷. استنباط تفاوت بین میانگین های جامعه
۸. تصمیم گیری، خطا و توان آزمون (عوامل موثر بر توان آزمون)
۹. آزمون t و کاربردهای آن
۱۰. تحلیل واریانس یک متغیری (توصیف تحلیل واریانس و روشهای مقایسه میانگین ها در تحلیل واریانس)
۱۱. آزمون های ناپارامتریک
۱۲. ضریب همبستگی، ویژگیهای آن و انواع آن
۱۳. نحوه ورود اطلاعات در نرم افزار SPSS و استفاده از ویژگیهای آن برای نمایش داده ها، انتخاب متغیرها،
۱۴. تعریف متغیر جدید و انتخاب گروه ها
۱۵. نحوه تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS
۱۶. تفسیر یافته های پژوهشی

شیوه تدریس: سخنرانی، بحث گروهی و کارگاه آموزشی

منابع درس:

1- Gall, M. D., Gall, J. P., & Borg, W.. Educational research: An introduction. Boston: Pearson Education, latest edition.

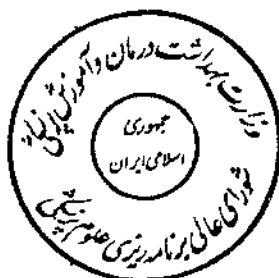
۲- استدلال آماری در علوم رفتاری، تألیف ریچارد شیولسون، ترجمه دکتر علیرضا کیامنش انتشارات جهاد دانشگاهی آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو:

- ۱- ورود اطلاعات و تجزیه و تحلیل اطلاعات از طریق SPSS
- ۲- نقد روش های آماری حداقل سه مقاله علمی پژوهشی
- ۳- شرکت فعال در کلاس
- ۴- آزمون نهایی

پروژه ها و تکالیف اجرایی فراگیران:

- ۱- ورود اطلاعات، در SPSS و انتخاب آزمون آماری مناسب
- ۲- تفسیر نتایج برای حد اقل سه نمونه پژوهشی
- ۳- نقد تحلیل های بکار گرفته شده در ۳ مقاله علمی پژوهشی

هدف کلی درس:

کسب مهارت در طراحی ارزشیابی از یک برنامه آموزشی

اهداف اختصاصی

در پایان دوره یاد گیرنده باید بتواند:

- ۱- تاریخچه الگوهای ارزشیابی برنامه و دسته بندی کلی این الگوها را بیان نماید
- مشخصات و کاربرد مهمترین الگوهای ارزشیابی برنامه (CIPP)، الگوهای مبتنی بر نظرمتمخصصین، مبتنی بر مصرف کننده، ... را توضیح دهد.
- ۲- مفهوم فرا ارزشیابی برنامه را توضیح دهد و کاربرد استانداردها و چک لیست ها را در فراارزشیابی برنامه نشان دهد.
- ۳- ارزشیابی از یک برنامه را به صورت تکوینی یا تراکمی و با استفاده از الگوی مناسب طراحی نماید
- ۴- ارزشیابی از یک برنامه را با الگوی CIPP طراحی نماید.
- ۵- یک گزارش ارزشیابی برنامه را نقد نماید.
- ۶- برای ارزشیابی انجام شده استراتژی مناسب برای تغییر را ارائه کند.
- ۷- در پایان ارزشیابی برنامه، چگونگی تدوین گزارش نهایی را تعیین کند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- ۱- سیر تطور الگوهای ارزشیابی برنامه و نقش پارادایم ها در رویکردهای مختلف به ارزشیابی
- ۲- دسته بندی کلی رویکردهای ارزشیابی برنامه و مهمترین الگوها در هر رویکرد:
- ۳- رویکرد مدیریت گرا (CIPP)
- ۴- رویکرد مبتنی بر نظر متخصصین (اعتباربخشی)
- ۵- رویکرد مبتنی بر مصرف کننده
- ۶- رویکرد مشارکت گرا و سایر رویکردهای کیفی
- ۷- فرا ارزشیابی برنامه
- ۸- استانداردهای ارزشیابی برنامه
- ۹- چک لیستهای مفید برای طراحی، اجرا و ارزشیابی ارزشیابی ها

شیوه تدریس :

کلاس درس همراه با شیوه کارگامی

شیوه ارزیابی دانشجو:

- ۱- حضور مستمر در کارگاه
- ۲- تدوین ارزشیابی دو برنامه آموزشی پس از پایان کار گروهی
- ۳- ارزیابی از تکالیف انفرادی

پروژه ها و تکالیف اجرایی فراگیران :

- تهیه پروپوزال ارزشیابی برای دو برنامه آموزشی
- نقد یک گزارش ارزشیابی برنامه
- توصیه می شود دانشجویان به عنوان تکلیف درسی در فرآیندهای ارزشیابی برنامه مراکز توسعه یا دانشکده های مختلف دانشگاه به صورت فعال مشارکت نمایند. عرصه های مختلف از قبیل دفاتر آموزش مداوم، هسته های توسعه آموزش دانشکده ها و عرصه های بالینی می توانند برای این امر به کار گرفته شوند

کد درس: ۱۲

نام درس: روشهای ارزیابی دانشجو (۲) (آزمونهای عملی و بالینی)

پیش نیاز یا همزمان: روشهای ارزیابی دانشجو (۱) (کد درس ۰۵)

تعداد واحد: ۲/۵ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

شناخت و کسب مهارت در طراحی آزمونهای عملی و بالینی

اهداف اختصاصی

شرکت کنندگان در پایان دوره باید بتوانند:

۱. ضرورت برگزاری آزمونهای پیشرفت تحصیلی را در بالین توضیح دهد.
۲. حیطه های مورد آزمون در یادگیریهای بالینی و عملی را توضیح داده سطوح و چگونگی شکل گیری یک مهارت را شرح دهد.
۳. چند سؤال مرتبط با هر حیطه را طراحی نماید.
۴. روشهای مختلف جمع آوری اطلاعات در آزمونها (مصاحبه - مشاهده - پرسشنامه و ...) را توضیح دهد.
۵. انواع آزمونهای رایج در آموزش بالینی و نقاط قوت و ضعف هر کدام را شرح دهد.
۶. چگونگی کنترل روایی و پایایی سؤالات هر حیطه را شرح دهد.
۷. ضمن نقد یک آزمون بالینی برگزار شده برای بهبود روایی و پایایی آن راه حل ارائه دهد.
۸. یک آزمون بالینی اجرا شده را از نظر قابلیت اجرا (Feasibility) با توجه به شرایط و امکانات موجود نقد نموده و راههای بهبود پیشنهاد کند.
۹. تاثیر آزمونهای بالینی برگزار شده را بر آموزش شرح دهد.
۱۰. انواع آزمونهای بالینی برگزار شده فعلی را با استانداردهای مربوطه تطبیق داده راه حل (های) بهبود پیشنهاد کند.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- ۱- تاریخچه سنجش و اندازه گیری یادگیری در حیطه مهارتی
- ۲- شیوه های ارزیابی صلاحیتهای بالینی در علوم پزشکی
- ۳- روشهای جمع آوری اطلاعات در آزمونهای بالینی و عملکردی (مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه و ...)
- ۴- واژه ها، ضرورت، و فنون لازم برای انواع آزمونهای بالینی از جمله:

• computerized PMP

• OSCE

• key feature problems

• logbook

• chart audit ,

• بیمار استاندارد شده.

• آزمون شفاهی ساختار مند

- Portfolio
- CBD
- ارزشیابی ۳۶۰ درجه
- DOPS
- Mini CEX

شیوه تدریس :

سخنرانی، ارائه نمونه عینی، پرسش و پاسخ،

منابع درس:

- ۱- پاشاشریفی، حسن؛ اصول روان سنجی و روان آزمائی. انتشارات رشد آخرین چاپ
- ۲- داوید مگونسون؛ مبانی نظری آزمونهای روانی، ترجمه نبی براهنی. انتشارات دانشگاه تهران آخرین چاپ
- ۳- شایان شهرام، صبوی مسیح، صالحی احمد، راهنمای شیوه های ارزیابی صلاحیتهای بالینی در علوم پزشکی، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، آخرین چاپ
- 4-Murphy, K.R, & David shofer, ch.o. (Latest edition) Psychological testing
- 5- Walsh, W.B., & Betz, N.E. (latest edition) Tests and Assessment,
- 6- Lord, F.M. Application of Item Response theory to practical testing problems.
- 7- Rust, J, & Golomboke, S. (latest edition). Modern psychometrics.
- 8- John A, Dent, M. Harden, a practical guide for medical teachers 293-376 (latest edition) Churchill Livingstone.

شیوه ارزیابی دانشجوی:

۱. تکمیل فرم های ارزیابی طول دوره
۲. آزمون میان ترم دوره
۳. آزمون پایان دوره، شفاهی، کتبی
۴. کار عملی و انجام تکالیف
۵. اجرای یک آزمون بالینی و نقدگزارش آن
۶. طراحی یک آزمون بالینی متناسب با رشته دانشجوی و امکانات موجود

پروژه ها و تکالیف اجرایی فراگیران :

- کار عملی و انجام تکالیف
- ارائه گزارش (فیلم و ...) از اجرای یک آزمون بالینی و نقد آن

کد درس: ۱۳

نام درس: الگوهای یاد دهی و یادگیری

پیش نیاز یا همزمان: نظریه های یادگیری و مهارتهای مقدماتی تدریس (کد درس ۰۲)

تعداد واحد: ۲

نوع و احد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

کسب آگاهی و مهارت در پذیر طراحی و اجرای فرایند یاددهی - یادگیری

اهداف اختصاصی

شرکت کنندگان در پایان دوره باید بتوانند:

- ۱- فرایند یاددهی - یادگیری را شرح دهد.
- ۲- شرایط درونی و بیرونی یادگیری را ذکر کند.
- ۳- راهبردها، الگوها، روشها و فنون و مهارتها در آموزش و ارتباط آنها با یکدیگر را بیان کند.
- ۴- مراحل الگوهای خانواده های اجتماعی، رفتاری، پردازش اطلاعات و انفرادی را ذکر کند.
- ۵- حداقل از هر خانواده فوق دو الگو را با همکاری اعضای گروه اجرا نماید
- ۶- عوامل مؤثر در انتخاب الگوها و روشها را تشریح کند.
- ۷- شیوه های مدیریت کلاس و سازماندهی فعالیتهای یادگیری را تشریح کند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- ۱- فرایند یاد دهی - یادگیری
- ۲- مسایل و مشکلات فرایند یاددهی - یادگیری و دسته بندی فعالیتهای یاددهی - یادگیری
- ۳- راهبردها، الگوها، روش، فنون و مهارتها در آموزش و ارتباط آنها با یکدیگر
- ۴- الگوهای تدریس در خانواده های رفتاری - اجتماعی، پردازش اطلاعات و انفرادی
- ۵- شرایط استفاده از الگوهای یاددهی - یادگیری

شیوه تدریس:

کلاس درس - توام با اجرای عملی الگوها و روشهای تدریس از سوی استاد و دانشجوین

منابع درس:

1-Joyce, B., Weil M., Models of Teaching, Allyn & Bacon latest edition

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارایه عملی حداقل ۴ الگوی تدریس در کلاس
حضور در کلاس همراه با نقد و بررسی الگوها و روشهای ارایه شده از سوی دیگر فراگیران

تکالیف اجرایی فراگیران :

اجرای یک یا چند الگو در کلاس

نام درس: طراحی آموزشی در علوم پزشکی (Instructional Design in Medical Education) کد درس: ۱۴
پیش نیاز یاهمزمان: برنامه‌ریزی درسی ۱ و ۲، الگوهای یاددهی و یادگیری، روشهای ارزیابی دانشجوی (۱) (کدهای ۰۱ و ۰۸ و ۰۵ و ۱۳)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

آشنایی با اجزا طراحی آموزشی، کسب مهارت در طراحی یک رخداد (برنامه) آموزشی

اهداف اختصاصی

فراگیر باید پس از پایان درس بتواند:

- طراحی آموزشی را تعریف کند.
- دیدگاههای مختلف در مورد طراحی آموزشی را نام ببرید.
- تفاوت طراحی آموزشی با training و education را تعریف کنند.
- مزایا و معایب آنها را فهرست کنند.
- مراحل سه‌گانه طراحی آموزشی را فقط نام ببرند.
- انواع استراتژی‌های طراحی آموزشی را نام ببرند.
- برای هر استراتژی یک مثال بزنند.
- مراحل استاندارد شده یک رخداد آموزشی را با ذکر مثال نام ببرند.
- مدل‌های ایجاد انگیزه را در رخدادهای آموزشی نام ببرند.
- مراحل مدل Keller را فهرست نمایند.
- مدل CDT (Component Display Theory) . Merrill را نام ببرند.
- ماتریکس Merrill را از روی جدول توضیح دهند.
- ماتریکس توخالی با ذکر مثال پر و تکمیل کنند.
- براساس فرم راهنما یک رخداد آموزشی را بنویسند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

۱- تعاریف طراحی آموزشی

۲- دیدگاههای مختلف در مورد طراحی آموزشی

۱- استراتژی‌های آموزشی

۲- مراحل استاندارد شده رخدادهای آموزشی

۴- مدل‌های ایجاد انگیزه در رخدادهای آموزشی

۳- مدل Keller

۴- مدل CDT

شیوه تدریس :

کلاس درس- توام با اجرای عملی طراحی آموزشی

منابع درس:

1) Instructing and evaluating in higher education, Ron J.McBeath, Educational technology publications (latest edition)

2) Online materials & related journal articles latest edition

۲) طراحی آموزشی اثربخش، غلامحسین رحیمی دوست ویرایش - آخرین چاپ - انتشارات دانشگاه شهید چمران

پروژه ها و تکالیف اجرایی فراگیران :

- انجام طراحی آموزشی برای یکی از کلاسهای درس
- حضور در کلاس همراه با نقد و بررسی طرحهای ارائه شده از سوی دیگر فراگیران

علاوه بر منابع مذکور، پیشنهاد می شود مدرسین محترم مقالات مرتبط با هر مبحث را حد اقل از مجلات Academic Education for Health و Medicine, Medical Teacher , Medical Educator در کلاس مورد بررسی قرار دهند.

کد درس: ۱۵

نام درس: رهبری و مدیریت در آموزش علوم پزشکی و اقتصاد آموزش

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با مدیریت و رهبری در آموزش، برنامه استراتژیک و مفاهیم و شاخص های اقتصادی

اهداف اختصاصی

- ۱- در پایان این درس دانشجو قادر است:
- ۲- نظام های آموزش پزشکی و شبکه های بهداشت و درمان را توضیح دهد.
- ۳- تاریخچه سیر مدیریت و سبک های مدیریت (پیش از مدیریت علمی، مدیریت علمی، روابط انسانی و دوره سنتز)
- ۴- ماهیت سازمان های رسمی و انواع ساختار ها را توضیح دهد.
- ۵- اصول، مفاهیم و تکامل شیوه های مدیریت (سنتی، تجربی، تصمیم و مشارکتی) را توضیح داده و مقایسه کند.
- ۶- مفاهیم اساسی سازمان دهی، سازمان دهی از نظر فایول و تیلور را توضیح دهد. (با تأکید بر توانایی تکنیکی، وحدت، نظم و انضباط و...)
- ۷- فرایند مدیریت برنامه ریزی در آموزش را تشریح کند.
- ۸- نظریه های مدیریت و رهبری در نظام آموزشی را توضیح دهد
- ۹- تجزیه و تحلیل مسئولیت ها و تقسیم کار و راهنمایی های لازم برای تقسیم وظایف را توضیح دهد.
- ۱۰- هدف ارتباطات، ارتباطات سازمانی و سیستم ارتباطات رسمی را توضیح دهد.
- ۱۱- نظام های اطلاعاتی مدیریت، و سازماندهی اطلاعات را تشریح کند.
- ۱۲- بهره وری و فناوری را تشریح کند.
- ۱۳- به کارگیری سودمندان فناوری اطلاعات را توضیح دهد.
- ۱۴- مراحل تدوین برنامه استراتژیک را شرح دهد. و رویکردهای تحلیلی نسبت به وضعیت موجود و تحلیل شکاف ها را شرح دهد.
- ۱۵- ویژگی های برنامه عملی اتی، و اصول تدوین و اجرا یک برنامه عملی اتی را شرح دهد.
- ۱۶- مفهوم و فرایند تصمیم گیری را توضیح دهد.
- ۱۷- سبک های تصمیم گیری را شرح دهد.
- ۱۸- مفاهیم و اصول نظارت و کنترل را شرح دهد.
- ۱۹- مراحل اساسی در فرایند کنترل و نظارت را تشریح کند.
- ۲۰- اهمیت و مفاهیم اساسی مدیریت جامع کیفیت و کاربردهای آن را در نظام های آموزشی و بهداشتی درمانی تشریح کند
- ۲۱- مدیریت تغییر را تشریح و مراحل تغییر در یک برنامه آموزشی را طراحی کند.
- ۲۲- مهارت های لازم برای مدیریت تغییر را توضیح دهد.

- ۲۳- مدیریت جامع کیفیت را با تمرکز بر دانشجو محوری و آموزش از طریق عمل learning by doing شرح دهد.
- ۲۴- اصلاحات در نظام آموزشی را شرح دهد.
- ۲۵- مفاهیم پایه در اقتصاد را توضیح دهد.
- ۲۶- نظریه سرمایه انسانی را شرح دهد.
- ۲۷- تحلیل هزینه را شرح دهد.
- ۲۸- آموزش و بهره وری را تشریح کند.
- ۲۹- بازار کار دانش آموختگان را تشریح دهد.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت نظری)

- ۱- نظام های آموزش پزشکی در جهان، شبکه های بهداشت و درمان و تشریح سازمانی
- ۲- انواع ساختارها و نظریه های مدیریت
- ۳- مدیریت رفتار سازمانی (۱)
- ۴- مدیریت رفتار سازمانی (۲)
- ۵- ارتباطات و مدیریت اطلاعات
- ۶- برنامه ریزی استراتژیک
- ۷- برنامه ریزی عملی اتی
- ۸- تصمیم گیری
- ۹- نظارت و کنترل
- ۱۰- مدیریت تغییر
- ۱۱- TQM در آموزش عالی
- ۱۲- اصلاحات در نظام آموزشی
- ۱۳- مفاهیم پایه در اقتصاد
- ۱۴- نظریه سرمایه انسانی
- ۱۵- تحلیل و اندازه گیری هزینه ها و ارزیابی اقتصادی
- ۱۶- آموزش و بهره وری، بازار کار دانش آموختگان

شیوه تدریس :

سخنرانی، بحث گروهی

شیوه و راهنمای ارزیابی فراگیران

- حضور در کلاس
- انجام تکالیف
- آزمون کتبی

منابع درس:

- ۱- اصول مدیریت، علی رضائیان - آخرین چاپ
  - ۲- مدیریت رفتار سازمانی (کاربرد منابع انسانی)، کنت بلانچارد (ترجمه علاقه بند) - آخرین چاپ
  - ۳- اصول مدیریت و رفتار سازمانی (ترجمه عین الله علاء)، انتشارات زوار - آخرین چاپ
  - ۴- مدیریت اقتصاد و بهداشت، حسن امامی، دانشگاه شهید بهشتی - آخرین چاپ
  - ۵- کیفیت در آموزش (ترجمه دکتر لامعی) - آخرین چاپ
  - ۶- مدیریت استراتژیک، فرد- آر دیوید ترجمه دکتر علی پارساییان و سید محمد اعرابی - آخرین چاپ
  - ۷- آصف زاده، سعید. اقتصاد بهداشت، نشر دانش امروز - آخرین چاپ
  - ۸- عمادزاده، مصطفی. اقتصاد آموزش و پرورش. جهاد دانشگاهی اصفهان - آخرین چاپ
  - ۹- دیدگاه کلیدی در مدیریت. استوات کریز. ترجمه: محمد حسین نژاد. دفتر پژوهشی های فرهنگی. آخرین چاپ
  - ۱۰- مدیریت آموزشی. دکتر میر کمالی - آخرین چاپ
  - ۱۱- مدیریت آموزشی. دکتر علاقه بندان - آخرین چاپ
  - ۱۲- مدیریت جامع کیفیت در آموزش عالی، ابوالفتح لامعی - آخرین چاپ
  - ۱۳- تهیه گام به گام یک برنامه استراتژیک مبتنی بر کیفیت (برنارد ج هوراک)، ترجمه ابوالفتح لامعی - آخرین چاپ
- 14- Stamatis, D.H. Total Quality Management in Health Care , Implementation strategies for optimum results latest edition

شیوه ارزیابی دانشجو:

حضور تمام وقت در کلاس - آزمون کتبی

تکالیف اجرایی فراگیران :

- ۱- تدوین یک برنامه استراتژیک برای یک واحد آموزشی
- ۲- تحلیل یک واحد ارائه خدمات و اصلاح فرایندهای آن به منظور ارتقای کیفیت

نام درس: تدریس بالینی

کد درس: ۱۶

پیش نیاز یا همزمان: نظریه‌های یادگیری و مهارت‌های مقدماتی تدریس (کد ۰۲) و الگوهای یاددهی و یادگیری (کد ۱۲)

تعداد واحد: ۲/۵

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

آشنایی با تدریس بالینی، اصول، ویژگی‌ها، موقعیت‌های مختلف و روش‌های تدریس آن

اهداف اختصاصی

- فراگیران پس از پایان دوره باید بتوانند:
- تدریس بالینی را تشریح کنند.
- ویژگی‌های تدریس بالینی را تشریح نمایند.
- تدریس بالینی و نظری را با یکدیگر مقایسه نمایند.
- انواع موقعیت‌های یادگیری در بالین را تشریح نمایند.
- ویژگی‌های محیط مطلوب تدریس بالینی را تشریح نمایند.
- ویژگی‌های اساتید بالینی کارآمد را ذکر نمایند.
- برای تدریس بالینی در موقعیت‌های مختلف طراحی آموزشی انجام دهند.
- انواع روش‌های تدریس مورد استفاده در موقعیت‌های مختلف بالینی مانند Journal club, Case based teaching را تشریح نمایند.
- هر یک از موقعیت‌های بالینی مانند emergency setting, clinical skills lab, bedside teaching را تشریح نماید.
- تکنولوژی‌های جدید تدریس مانند Teaching via telephone و ... و کاربرد آنها را تشریح نمایند.
- انواع Feedback و نحوه‌ی ارائه آن را تحلیل نمایند.
- چالش‌های تدریس بالینی را بیان نمایند.
- راه‌کارهای مناسب برای بهبود وضعیت تدریس بالینی پیشنهاد نماید.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۵۱ ساعت عملی)

- تعریف تدریس بالینی
- مقایسه تدریس بالینی و نظری
- ویژگی‌های تدریس بالینی
- انواع موقعیت‌های یادگیری در بالین
- ویژگی‌های محیط مطلوب تدریس بالینی
- ویژگی‌های اساتید بالینی کارآمد
- برنامه‌ریزی و طراحی آموزشی برای تدریس بالینی

تدریس بالینی در موقعیتهای مختلف بالینی و روشهای گوناگون آن:

- Bedside Teaching
- Morning report
- Journal club
- Case-based Teaching
- Simulated or Standardized Patient
- Teaching in operating room
- Teaching in outpatient settings
- Grand rounds
- Teaching Via telephone
- Reflective Practice/Journal
- Teaching clinical skills
- Teaching in emergency setting
- Teaching in clinical skills lab

- Feedback و اهمیت ارائه آن در تدریس بالینی

- چالش های تدریس بالینی

شیوه تدریس:

شیوه ی تدریس به صورت interactive و با مشارکت کامل فراگیران می باشد.

منابع درس:

۱. آموزش و ارزیابی بالینی: آنچه هر استاد باید بداند

الله ملکان راه، بهرام عین اللهی، سیدجلیل حسینی، نادر ممتاز منش، چاپ اول، تهران: انتشارات تحفه. آخرین چاپ

2. Amin, Z. and Eng, Kh.P. Basic in Medical Education, Singapore: World Scientific. latest edition
3. A Practical Guide for Medical teachers, Harden. latest edition
4. Roges, Robert L. practical teaching in emergency medicine. Wiley- Blackwell. latest edition
5. Neary, Mary. Teaching assessing and evaluation for clinical competence. Nelson thornes. latest edition
6. Douglas, kaaren c. A practical guide to clinical teaching. latest edition

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارزیابی فراگیران بر اساس فاکتور های زیر انجام می شود.

نمره ۱۰ - حضور فعال در کلاس و انجام تکالیف محوله در زمان مقرر.

نمره ۱۰ - شرکت در آزمون های تکوینی و پایانی (در طول و انتهای ترم)

تکالیف اجرایی فراگیران :

الف: تکالیف کلاسی

- بر اساس موضوعات هر جلسه، برای تثبیت یادگیری، فعالیت های یادگیری مانند طراحی آموزشی برای یک جلسه درمانگاهی، نحوه اداره ی صحیح morning report و ... انجام می شود.
- ب: تکلیف پایانی: پیشنهاد می شود برای تکلیف پایانی، فراگیران یکی از مسائل و معضلات تدریس بالینی را انتخاب نموده و پیرامون آن جستجو و بررسی نموده و کار خود را در قالب مقاله ارائه نمایند

کد درس: ۱۷

نام درس: کاربرد رایانه در آموزش (۲)

پیش نیاز یا همزمان: کاربرد رایانه در آموزش (۱) (کد درس ۰۶)

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

کسب مهارت در جستجو در شبکه جهانی اینترنت، و استفاده از بانکهای اطلاعاتی در دسترس از قبیل Medline و Ovid, Proquest, Blackwell, ERIC و غیره و تهیه لیست رفرنسی با نرم افزارهای کتابنامه از قبیل Reference Manager

اهداف اختصاصی

در پایان دوره یاد گیرنده باید بتواند:

- از امکانات نرم افزار Internet Explorer برای جستجو در وب استفاده کند.
- Internet Explorer را برای ارتباط با اینترنت و سایر کاربردهای آن تنظیم کند.
- از موتورهای جستجوگر وب استفاده کند.
- از بانک اطلاعاتی Pubmed برای جستجوی منابع استفاده کند.
- از بانک اطلاعاتی ERIC (از طریق ارتباط با سایت اینترنتی آن) برای جستجوی منابع درس: استفاده نماید.
- از بانکهای اطلاعاتی در دسترس از قبیل Ovid, Proquest, Springer, Blackwell برای جستجوی منابع مورد نیاز استفاده نماید.
- با استفاده از یکی از نرم افزارهای کتابنامه (از جمله Reference Manager, EndNote) کتابنامه الکترونیک جهت یکی از موضوعات آموزش پزشکی تهیه نماید.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت عملی)

- امکانات نرم افزار Internet Explorer

- تنظیم Internet Explorer برای ارتباط با اینترنت و سایر کاربردهای آن

- مقایسه موتورهای جستجوگر وب

- ساختار بانک اطلاعاتی pubmed و انواع دسترسی به آن

- اپراتورها، دستورات و گزینه های مختلف در جستجوی Pubmed

- جستجو در Pubmed

- ساختار بانک اطلاعاتی ERIC و انواع دسترسی به آن

- جستجو در بانک اطلاعاتی ERIC (از طریق ارتباط با سایت اینترنتی آن) برای دسترسی به منابع اصلی درس

- نحوه جستجو و استفاده از امکانات بانکهای اطلاعاتی در دسترس از قبیل Ovid, Proquest, Blackwel, Springer,

.....

- معرفی یکی از نرم افزارهای کتابنامه (از جمله Reference Manager, EndNote) و چگونگی ایجاد کتابنامه الکترونیک توسط آن

شیوه تدریس :

ارائه توضیح شفاهی توسط استاد و با استفاده از نرم افزارهای آموزشی، انجام عملی توسط استاد و دانشجویان (آموزش عملی)

منابع درس:

- ۱- کتب و نرم افزارهای آموزشی مورد تایید میکروسافت
- ۲- جزوات آموزشی که توسط مدرسین تهیه و ارائه می شود.

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون عملی و انجام پروژه

تکالیف اجرایی فراگیران :

بر اساس نظر استاد و پذیر فعالیت دانشجویان تعیین می شود.

نام درس: طراحی، اجرا و ارزشیابی کارگاههای آموزشی
پیش نیاز یا همزمان: طراحی آموزشی در علوم پزشکی (کد درس ۱۴)
تعداد واحد: ۱ واحد
نوع واحد: کارگاهی

هدف کلی درس:

آشنایی و کسب مهارت در طراحی، اجرا و ارزشیابی کارگاه های آموزشی

اهداف اختصاصی

انتظار می رود دانشجویان در پایان دوره بتوانند با طراحی، اجرا و ارزشیابی یک کارگاه آموزشی::

۱. مبنای نظری استفاده از کارگاه به عنوان setting یادگیری را بر اساس نظریه یادگیری تجربی و بزرگسالان نشان دهد
  ۲. کاربرد توجه به سبکهای یادگیری و فنون متنوع تدریس را نشان دهد
  ۳. اقدامات قبل، حین و بعد از برگزاری یک کارگاه آموزشی را طبق حداقل مندرج در متون علمی برنامه ریزی و اجرا کن، از جمله.
    - نیازهای شرکت کنندگان را تعیین نماید
    - مراحل و زمانبندی یک کارگاه آموزشی را لیست کنند.
    - روش اجرای یک کارگاه آموزشی را طراحی و تدوین نمایند.
    - قبل از برگزاری کارگاه، طبق برنامه تنظیمی اقدامات لازم را انجام و امکانات مربوط را فراهم سازند.
    - بودجه بندی، هزینه های کارگاه و چگونگی تامین اعتبار کارگاه را مشخص نماید.
    - کارگاه آموزشی را با حضور شرکت کنندگان برگزار نمایند.
    - با استفاده از شیوه های ارزشیابی مناسب کارگاه را ارزشیابی نمایند.
- با تحلیل نظرات شرکت کنندگان در کارگاه آموزشی، گزارش پایانی کارگاه را تهیه ارایه دهند.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت کارگاهی)

۱. نظریه یادگیری تجربی و یادگیری بزرگسالان و نقش آن در استفاده از کارگاه برای آموزش بالغین
۲. مراحل طراحی و اجرای یک کارگاه آموزشی: اقدامات قبل، حین، و بعد از برگزاری کارگاه
۳. شیوه های آموزشی مؤثر در کارگاه های آموزشی
۴. ارزشیابی در کارگاه های آموزشی
۵. کار در گروههای کوچک
- ۶- نقش تسهیل گران (هماهنگ کنندگان) در کارگاه

شیوه تدریس : به صورت کارگاه آموزشی

منابع درس:

Jeff E., Brooks –Harris. Workshops: Designing and Facilitating Experiential Learning. Sage Publications, latest edition

شیوه ارزیابی دانشجویان:

حضور فعال در کارگاه

برگزاری یک کارگاه

نام درس: آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد BEME
کد درس: ۲۰
پیش نیاز یا همزمان: شیوه های تحقیق در آموزش (۱) (کد درس ۰۹) و شیوه های تحقیق در آموزش (۲) (کد درس ۱۰)
تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس: آشنایی و کسب مهارت فراگیران با آموزش پزشکی مبتنی بر بهترین شواهد (BEME)

اهداف اختصاصی

شرکت کنندگان در پایان درس باید بتوانند:

- ۱- آموزش پزشکی مبتنی بر بهترین شواهد را تعریف کنند.
- ۲- مراحل رویکرد به آموزش پزشکی مبتنی بر بهترین شواهد را شرح دهد.
- ۳- چگونگی استفاده از بانک های اطلاعاتی آموزشی را فهرست کنند.
- ۴- با استفاده از شرح یک مشکل آموزشی، در منابع و بانکهای اطلاعاتی داده های مرتبط را استخراج کند.
- ۵- مقالات و داده های آموزشی استخراج شده را نقد و ارزیابی کنند.
- ۶- با توجه به سؤال آموزشی در تصمیم گیری آموزشی، مداخلات مناسب آموزشی را انتخاب کنند.
در مورد قابلیت تعمیم مداخلات آموزشی تصمیم گیری کنند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- ۱- مفاهیم - تاریخچه و اصول علمی BEME
- ۲- حوزه های مختلف سوالات آموزشی
- ۳- چگونگی طرح سؤال آموزشی قابل پاسخگویی.
- ۴- انتولوژی های آموزشی
- ۵- جستجوی نظام مند و استخراج اطلاعات آموزشی.
- ۶- ارزیابی انتقادی مقالات آموزشی
- ۷- چگونگی بکارگیری اطلاعات آموزش در مرورهای نظام مند
مراحل کاربردی اجرای مرورهای نظام مند آموزشی

شیوه تدریس: کارگاه آموزشی (همراه با استفاده از رایانه و معرفی case توسط استاد)

منابع درس:

- 1-Guide for prospective review groups on carrying out BEME Systematic Reviews
- 2-Identifying and Implementing Educational Practices Supported By Rigorous Evidence

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضورمستمر و فعال در کارگاه، ارائه مقالات و تکالیف در کارگاه، کار عملی و ارائه نتیجه نهایی
ارائه مقاله، انجام پژوهش و یا برگزاری یک کنفرانس در پذیر BEME

پروژه ها و تکالیف اجرایی فراگیران:

ارائه مقاله و انجام پژوهش و یا برگزاری یک دوره کارگاه در پذیر BEME

نام درس: کاربرد رایانه در آموزش (۳) (یادگیری الکترونیکی و یادگیری از راه دور) کد درس: ۲۱
پیش نیاز یا همزمان: کاربرد رایانه در آموزش (۲) (کد درس ۱۷) و طراحی آموزشی در علوم پزشکی (کد درس ۱۴)
تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیران با کاربرد رایانه در آموزش از راه دور و یادگیری مبتنی بر وب

اهداف اختصاصی

پس از پایان درس فراگیر باید بتواند:

- ۱- مفاهیم و تعریف یادگیری الکترونیکی را بیان کند.
  - ۲- مزایای یادگیری الکترونیکی را توضیح دهد.
  - ۳- اساس استراتژیک یادگیری الکترونیکی را توضیح دهد.
  - ۴- رویکردهای نوین در یادگیری الکترونیکی را بیان کند.
  - ۵- قابلیت‌های مختلف شبکه اطلاع رسانی جهانی (WWW) را در امر آموزش نام ببرد.
  - ۶- قابلیت‌های رایانه در امر آموزش را با قابلیت‌های رسانه های دیگر مقایسه نماید.
  - ۷- انواع بسته های نرم افزاری آموزشی قابل استفاده در رایانه را طبقه بندی نماید.
  - ۸- اصول و مراحل طراحی یک دوره آموزش از راه دور را طراحی نمایند.
- یک دوره آموزش از راه دور DLC را طراحی کند.

رئوس مطالب: (۶۸ ساعت عملی)

۱. یادگیری الکترونیکی E-Learning, تعریف و مفاهیم
  ۲. مزایای یادگیری الکترونیکی
  ۳. اساس استراتژیک یادگیری الکترونیکی
  ۴. رویکردهای نوین در یادگیری الکترونیکی
  ۵. مدیریت اطلاعات، شبکه اطلاع رسانی جهانی WWW
  ۶. مفاهیم و کاربردهای مهم شبکه اطلاع رسانی جهانی WWW
  ۷. بانکهای اطلاعاتی، پست الکترونیکی، گروههای خبری، فهرست نشانی ها، برقراری ارتباط بوسیله شبکه (IRC)، گفتگوی کلامی در شبکه (VON)، پروتکل انتقال فایل FTP.
  ۷. قابلیت‌های رایانه در آموزش و مقایسه آن با رسانه های دیگر.
- مبانی و روشهای طراحی آموزش از راه دور DLC

شیوه تدریس :

کلاس عملی (عناوین درسی حتی الامکان در محل آموزش رایانه و یا آموزش رسانه برگزار گردد تا امکان نمایش عملی هر آنچه که در مورد کاربرد رایانه توضیح داده می شود وجود داشته باشد).

منابع درس:

1-J. Rosenberg, Marc. E- Learning . USA: Mc Graw Hill, latest edition.

2-Ravet, Serge; Layte, Maureen. Technology- Based Training. London: Kogan page, latest edition.

شیوه ارزیابی دانشجو :

ارزیابی فراگیران با جمع امتیازهای بدست آمده از کیفیت انجام تکالیف کلاسی و امتیاز بدست آمده از امتحان پایان نیمسال تحصیلی صورت می گیرد.

پروژه ها و تکالیف اجرایی فراگیران :

انجام یک پروژه (طراحی یک برنامه آموزشی از راه دور)

کد درس: ۲۲

نام درس: زبان انگلیسی (۲)

پیش نیاز یا همزمان: زبان انگلیسی (۱) (کد درس ۰۷)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

در پایان این درس از دانشجویان انتظار می رود که با ساختار نگارش متون علمی (کتب) و اصول و قواعد مورد استفاده در ترجمه این گونه نوشته جات آشنا شوند و ضمن دستیابی به تسلط و دیدگاهی نسبتاً وسیع در این پذیرقادر باشند که اشکالات موجود در متون نوشته شده توسط همکاران خود را مشخص و برطرف نمایند.

رفوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. اصول و مبانی نظری ترجمه
  ۲. ماهیت ترجمه
  ۳. مفهوم ترجمه و خصوصیات یک مترجم خوب
  ۴. شرایط موفقیت یک ترجمه
  ۵. انواع ترجمه
  ۶. ویژگیهای یک ترجمه خوب، سلیس و قابل چاپ
  ۷. اشاره ای به مراحل تدوین متون مختلف بعد از ترجمه جهت چاپ
- مهمترین نکات در ویرایش متون علمی که به زبان انگلیسی نوشته شده اند

شیوه تدریس:

ارائه توضیح شفاهی توسط استاد و انجام تمرین توسط فراگیران

منابع درس:

کتاب و نرم افزارهای آموزشی معتبر در نگارش و ترجمه انگلیسی

تکالیف اجرایی فراگیران:

انجام تمرین

فصل چهارم
ارزشیابی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته آموزش پزشکی

ارزشیابی برنامه (External Program Evaluation):

الف - شرایط ارزشیابی برنامه:

در شرایط زیر، برنامه با هدایت وزارت متبوع ارزشیابی خواهد شد:

- گذشت حداقل ۲ دوره و حداکثر ۵ سال از اجرای برنامه
  - تغییرات عمده فناوری مرتبط با آموزش پزشکی
- درخواست هیئت ممتحنه، صاحب نظران آموزش پزشکی و تصمیم گیرندگان کلیدی آموزش کشور

ب- شیوه ارزشیابی برنامه:

ارزشیابی با شیوه های زیر انجام می شود:

- ارزشیابی درونی
- پژوهش در فرآیندها و عرصه های آموزش
- نظرسنجی از ذینفعان
- جستجوی اینترنتی و مطالعات نظری
- استفاده از پرسشنامه های موجود در واحد ارزشیابی و اعتبار بخشی وزارتخانه

ج- متولی ارزشیابی برنامه:

واحدهای مسئول ارزشیابی وزارت بهداشت؛ درمان و آموزش پزشکی - اعضای هیئت ممتحنه و ارزشیابی رشته آموزش پزشکی

د- فرآیند بازنگری برنامه:

- گردآوری و تحلیل داده ها و اطلاعات حاصل از پژوهشها، نظرسنجی ها و ارزشیابی های انجام شده
- طرح در هیئت ممتحنه
- تهیه پیش نویس برنامه جدید با اعمال تغییرات لازم
- ارائه به شورای عالی برنامه ریزی و تصویب

ه- شاخص های پیشنهادی برای ارزشیابی برنامه:

- میزان رضایت اعضای هیئت علمی دوره و مدرسین
- میزان اشتغال به کار دانش آموختگان در نظام آموزشی
- میزان رضایت مدیرانیکه دانش آموختگان در حوزه خدمتی آن ها مشغول به کار شده اند
- میزان رضایت دانش آموختگان از برنامه و فرآیند اجرای آن

Student Assessment:

ارزیابی دانشجویان :

الف- روشهای ارزیابی (Assessment Methods):

برای سنجش دانشجویان، از انواع روش های ارزیابی، ترجیحا روش های نوین، به شکل ترکیبی و مستمر، به طوری که در هر درس در بخش سرفصل دروس اشاره شده، استفاده خواهد شد.

ب- دفعات ارزیابی :

- در طول دوره به صورت مستمر
- در انتهای هر ترم تحصیلی

شرح وظایف دانشجویان در طول تحصیل :

دانشجویان موظفند، وظایف زیر را در طول تحصیل انجام دهند.

- حضور فعال در کلاسها و سایر عرصه های آموزش
- انجام تکالیفی که در طول دوره به آنها محول می شود
- کمک به اعضای هیئت علمی گروه در انجام پژوهشهای آموزشی
- رعایت اخلاق اجتماعی و حرفه ای در کلیه شئون
- رعایت ضوابط و مقررات آموزشی

